

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

ITALIJA ZAPUSTI LONDONSKO KONFERENCO?

Italijansko razburjenje zaradi francoskih zahtev — Napadi italijanskega tiska proti jugoslovenskemu

London, 13. februarja. Diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča svojemu listu, da se razpravlja v krogi ameriške delegacije zadnje dni glede na odpor Japonske pri pogajanjih za znižanje tonaže o zmoglosti proglastitve neodvisnosti Filipinskega otočja. Amerika misli, da bi neodvisnost Filipinov pomirila Japonsko, ki bi v tem primeru bila morda bolj naklonjena ameriški tezi o znižanju vojne mornarice.

Včerajšnji razgovori med Briandom in Macdonaldom so izzvali veliko raz-

burjenje v krogih italijanske delegacije. Izvedelo se je namreč, da je zahteval Briand v sporazumu s Tardieuem za francosko mornarico 724.000 ton globalne tonaže. Glede na to zahtevo se je snoči naglašalo v krogih italijanske delegacije, da bo Italija zapustila londonsko konferenco, če bi ostale velesile pristale na to zahtevo Francije. V krogih ostalih delegacij tem italijanskim grožnjam ne pripisujejo posebne važnosti in vidijo v tem samo manever italijanske delegacije, ki skuša na ta način izzvati

pritisek in izsiliti pariteto s Francijo.

Rim, 13. februarja. »Giornale d'Italia« razpravlja v daljšem članku o londonski konferenci ter hudo zamerja nezainteresiranemu inozemskemu tisku, da se sploh vmešava v to zadevo. Zlasti ostro napada jugoslovenski tisk, ki očita Italiji sovražne tendence in ga napada, da se sploh bavi z londonsko konferenco, ki da se Jugoslavije prav nič ne tiče.

Nepotrebno razburjenje in hujskanje

Kratek odgovor na »Slovenec« napade in vesti o odpravi slovenske kot učnega jezika na ljubljanski univerzi

V torek je »Slovenec« objavil poročilo iz Beograda o posvetovanju rektorjev univerz s prosvetnim ministrom B. Maksimovićem o novem univerzitetnem zakonu. V tem poročilu stoji tudi stavek: »Zanimivo je, da prvi zakon, da je uradni jezik na vseh univerzah srbohrvatski«.

Na podlagi tega poročila, ki ga je »Slovenec« dobil iz bogve kakšnega vira in ki je bilo brzokone »izpopolneno« v njegovem uredništvu, je v sredo objavil uvodnik, v katerem se razburja zaradi dozdnevne odprave slovenske na ljubljanski univerzi ter pravi med drugim:

»Kakor ni hugoslovenske narodne in kulturne skupnosti brez Srbov in Hrvatov in brez srbohrvatskega jezika, tako si je nemogoče misliti brez slovenskega, ki prinaša vanjo slovenskega duha, jo ž njim prešinja in bistveno obogatuje. Ne bi tega poravnali, če ne bi brali včerajšnje novice da se v načrtu novega vseučilišnega zakona določa kot učni jezik na vseh naših univerzah srbohrvatski«.

Predvsem ugotavljamo, da je »Slovenec« uvodnikarbral notico, ki jo omenila, v svojem lastnem listu, o kateri niti sam ne more trdit, v koliko je verodostojna.

Naš dopisnik se je informiral v Beogradu na merodajnem mestu, v koliko je »Slovenec« poročilo od 11. t. m. resnično in je bil pooblaščen, da ga demantira kot popolnoma neresničnega in tendenčnega, o čemer je »Slov. Narod« tudi poročal včeraj pod naslovom »Nepotrebno razburjenje«.

S tem ni bila zadeva lažna kotanka. Toda »Slovenec«, ki zasleduje očitno svoje posebne namete, pri čemer se ne plaši zlorabljanja našega najvišjega znamenitega zavoda, le kljub temu začuti potrebo, da se obrne ob našega beograjskega dopisnika, pri čemer trdi, »da je vprašanje slovenske kot učnega jezika po naših popolnoma zanesljivih informacijah bilo zadnje dni v resnici v razpravi, kakor pravi«.

Kar se tiče, da se ni izrazilo, oredne trditve »Narodovega« beograjskega dopisnika, da je naša vest bila tendenčnojz-

na, to ogorčeno odklanjamo, ker niti mi niti naš beograjski dopisnik, nimamo navade, si kakšne vesti izmišljati«.

No, »Slovenec« se je istočasno udaril samega sebe po zobeh. V novem poročilu iz Beograda objavlja namreč istočasno izjavo rektorja ljubljanske univerze dr. Dolenc, ki je bil osebo pri vseh posvetovanjih o univerzitetnem zakonu navzoč in pravi:

»V nobenem osnutku prav posebno pa tudi ne v onem, ki je izšel iz vrhovnega zakonodajnega sveta in iz posvetovanj vseh treh rektorjev ter prosvetnega ministra dr. Maksimovića, ni govora o tem, da bi se kot uradni jezik naših univerz določila samo srbohrvatsčina. Poleg tega sem pri merodajnih činiteljih prosvetnega ministristva dobil zagotovilo, da o taki nameri ni govora in ne bo. Prepričan sem, da bi taka odredba pomenila naravnost preobrat v dosedanj vladni politiki, ki prav gotovo ni nameravana«.

Rektor ljubljanske univerze je torej potrdil v polnem obsegu demanti »Slovenčevega« poročila, ki ga je objavil včeraj »Slov. Narod« in zaradi katerega se danes katoliško glasilo razburja, ker mu gre očividno le za hujskanje. S tem je sveda ovržena tudi trditve »Slovenca«, da »nima niti on niti njegov beograjski dopisnik navade izmišljati si kake vesti«.

Na »Slovenčev« nesramno pripombo, da opaja zadnje čase v krogih, ki so »Slovenskemu Narodu« in njegovi ideologiji zelo blizu, tendence za okrnjevanjem dobrih slovenskega naroda in da bere »Slovenčeve« gospoda članke in predavanja, v katerih se čisto neženirano postavlja trditve, da je slovenski jezik ovira za uresničenje jugoslovenskega narodnega edinstva, ne odgovarjamo ker za to ne dopirna nobenih konkretnih dokazov in ker je katoliško glasilo z objavo izjave ljubljanskega rektorja samo dokazalo, koliko so vredna njegova poročila in trditve.

Pametnemu, predvsem pa poštenemu človeku mora to zadostovati.

Afera generala Kutjepova

Demonstracije pred sovjetskim poslanštvom v Parizu — Boljševiki so hoteli ugrabiti sina velikega kneza Cirila — V Varšavi našli truplo šoferja generala Kutjepova

Pariz, 13. februarja. Razburjenje zaradi ugrabljenja generala Kutjepova vedno bolj narašča. Sovjetsko poslanstvo je policijsko zastraženo, da se prepreči neljubi dogodki. V torek zvečer se je zbrala pred sovjetskim poslanstvom velika množica demonstrantov, ki je burno vzklikala proti sovjetskemu režimu. Poslanstvo je bilo obkoljeno s kordonom policije, ki je končno razgnala demonstrante. Policija izjavlja, da bodo imele francoske oblasti najkasneje v 48 urah nepobitne dokaze, da so Kutjepova odvedli boljševiški agenti.

Varšava, 13. februarja. V nekem javnem strankištu so našli truplo Rusa Lambova, ki je pri el iz Pariza in imel pri sebi potni list pariškega sovjetskega poslanstva. Policija doslej še ni mogla doznati, ali gre za umor ali pa samomor. Lambov je bil svoječasno šofer generala Kutjepova.

Pariz, 13. februarja. V zvezi z afero generala Kutjepova poziva današnji »Matin« vse, ki so bili pod pritiskom moskovske GPU soudeleženi pri ugrabljenju generala Kutjepova, naj se prostovoljno javijo oblastem. Zagotavlja jim, da jim bodo dodeljeni najuglednejši francoski zagovorniki in da bodo ostali brez kazni. Iz krogov ruske emigracije poroča list, da je ugrabljenje generala Kutjepova samo del velikega načrta sovjetskih močitev, ki hočejo ugonobiti vse voditelje ruske emigracije. Baje obstojajo dokazi, da nameravajo isti ljudje, ki so odvedli generala Kutjepova, ugrabiti tudi 12-letnega kneževiča Vladimirja, sina velikega kneza Cirila. Kneževič Vladimir in njegov petletni brat sta zato pod strogim policijskim nadzorom.

V Kutjepovi zadevi ni beležiti novih momentov. »Liberte« je priprilana, da je treba iskati krivce, ki so odvedli Kutjepova, na trgovinskem zastopstvu GPU v Berlinu. dočim polaga »Intransigant« posebno važnost na sledi, ki vodijo v Anvers. Policija zasleduje afero trenutno v najmanj šestih smereh.

Pariz, 13. februarja. AA. Preiskovalni sodnik Delale je naznanil novinarjem, da bo prihodnje dni prišlo do senzacionalnega pretrata v aferi generala Kutjepova. S tem bo ves ta sločin pojasnjen. Po informa-

cijah lista »La Liberté« je bil general Kutjepov prejeljan v Berlin ter zaprt v tamoniem ruskem poslanstvu. Tu so ga baje trpinčili, da bi mogli doznati imena njegovih konfidentov v Rusiji.

Noč izdaje

velebita trojica največjih umetnikov.
Laro Hanson, Lya de Putti, Warwick Ward

Ruski spor z Japonsko

Varšava, 13. februarja. M. Tukajanja glasilo ruskih emigrantov »Za svobodu« poroča iz Harbina, da je sovjetski poslanik v Tokiju vložil pri japonski vladi oster protest zaradi izplačila zneska 1.400.000 japonskih jengov iz zapuščine admirala Kolčaka zastopnikom ruske emigracije Atamanu Sejmovu in generalu Rodjaginu. Sovjetski poslanik je opozoril japonsko vlado, da bo moskovska vlada podvzela najodločnejše korake, da zavaruje interese sovjetske Rusije. Kot prvi ukrep v tej smeri naj smatra Japonska zabraniti, ki jo je ovrnila sovjetska vlada za vsa demarna naročila japonskih trgovcev, in zaenkrat odpoved vsake materialne podpore japonskim poslanikom, vse dotlej, dokler ne bo rešeno vprašanje Kolčakove zapuščine.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.78, Berlin 13.5425 do 13.5725 (13.5575), Bruselj 7.9151, Budimpešta 9.9288, Cuh 1094.4—1097.4 (1095.), Dunaj 7.9978, London 276.15, Pariz 222.40, Praga 167.71 do 168.51 (168.11), Trst 296.32—296.32 (297.32).

INOZEMSKA BORZE.

Curij: Beograd 9.1275, Pariz 20.30, London 25.20, New York 516.37, Bruselj 72.225, Milan 27.13, Madrid 65.3, Berlin 123.70, Dunaj 72.98, Sofia 3.7488, Praga 15.34, Varšava 58.075, Budimpešta 90.60, Bukarešta 3.06.

Tržaški atentat pred rimskim parlamentom

Nad 200 oseb aretiranih — Urednik Neri umrl, ostali ranjenci pa se bore s smrtjo

Rim, 13. februarja. Atentat z ekrazitom na uredništvo »Popola di Trieste« bo našel odmev tudi pred parlamentom. Poslanec Coselschi, ki je igral za čas zasedbe Reke po D'Annunzijeveh četah važno vlogo, je vložil na notranjega ministra interpelacijo z vprašanjem, ali je atentat proti tržaškemu glasilu v zvezi s teroristično akcijo katkega tamnega inozemskega društva. Isti poslanec je naslovil tudi na zunanjega ministra Grandija interpelacijo, v kateri zahteva, naj italijanska vlada opozori nekatere inozemske vlade na sistematično in obrekljivo ofenzivo, ki jo razvija del inozemskega tiska proti lojalni mirovni politiki Italije povodom mirojnih dogovorov med Italijo in avstrijsko republiko.

Trst, 13. februarja. Kakor poročajo današnji listi, je bilo v zvezi z bomnim atentatom na redakcijo glavnega fašističnega glasila v Trstu »Popolo di Trieste« včeraj aretiranih nad 200 ljudi. Hišne preiskave se nadaljujejo. Atentat je zahteval tudi že prvo smrtno žrtve. Urednik političnega dela »Popola di Trieste« Fernando Neri, ki mu je odtrgalo obe nogi, je podlegel težkim po-

škodbam. V bolnico so ga pripeljali nezvestnega. Po operaciji se je za hip zavedel ter izjavil: »Sedaj mislim na ozdravljenje, potem pa pride maščevanje«. Preiskovalnemu sodniku je izpovedal, da je videl par minut pred eksplozijo na stopnicah dve neznanici osebi. Kmalu zatem je padel Neri ponovno v nezavest, iz katere se ni več prebudil in je včeraj dopoldne umrl. Za njegovo smrt pa se je zvedelo šele danes. Fernando Neri je bil star 35 let. Rodom je bil iz Ancone ter je bil eden glavnih fašističnih voditeljev v Trstu. Ostali trije ranjenci, urednika Apolonio Dante in Anton Misich ter redakcijski sluga Marcel Bole se bore s smrtjo. Pri eksploziji so dobili strašne rane in zdravniki nimajo več upanja, da bi jim rešili življenje.

Redakcija »Popola di Trieste« je prejela povodom smrti svojega člana številne sožalne brzojavke iz vseh krajev Italije. Tržaški prefekt je osebno izrekel sožalje direktorji lista in obenem sporočil pozdrave Mussolinija novinarjem in ostalemu osebju »Popola di Trieste«.

Slovesna otvoritev železnice Rogatec-Krapina

Nedeljske slovesne otvoritve nove železniške proge se bo udeležil tudi prometni minister inž. Radivojević — Otvoritveni vlak bo vozil iz Krapine v Rogatec

Ljubljana, 13. februarja. Kakor smo že poročali, se bo vršila v nedeljo 16. t. m. slovesna otvoritev novozgrajene železniške proge Rogatec-Krapina. Prvotno smo poročali, da odide otvoritveni vlak z gosti ter predstavniki civilnih in vojaških oblasti iz Rogatca proti Krapini. Po sedaj točno ugotovljenem programu se slavnost prične v nedeljo ob 10.30 dopoldne v Krapini. Tja prispejo gostje iz Zagreba in drugih krajev s posebnim vlakom, ki bo iz Zagreba odhajal ob 8.30 dopoldne. Iz Krapine bo z zelenjem in državnimi zastavami okrašen poseben vlak odšel ob 11.30 ter bo obstal na vseh postajah do Rogatca, t. j. na postajah Djurmanovo, Sv.

Rok-Lupinjak in Dobovec. Na postajo Rogatec bo prispel poseben vlak ob 12.42, kjer se bodo kakor na drugih postajah vršili pozdravi in nagovori predstavnikov oblasti in lokalnih korporacij. Ob 12.54 bo vlak odpeljal na postajo Rogaska Slatina, kjer bo v zdraviliškem domu skupen slavnostni obed, ki ga bo priredila banska uprava dravske banovine gostom na čast.

Kakor nam danes javljajo iz Beograda, se bo slovesne otvoritve za Rogasko Slatino v tiskem pogledu važne proge udeležil osebno prometni minister inž. Radivojević. Po banketu se gostje zvečer odpeljejo z vlakom proti Zagrebu, drugi pa proti Ljubljani in Mariboru.

Komunistični izgedi v Frankfurtu

Frankfurt, 13. februarja. g. V Oplovih tovarnah je prišlo danes do komunističnih izgedov. Komunistični agitatorji iz okolice so pod vodstvom pruskega želznoborskega poslanca Oskaria Müllerja in hessenškega poslanca Sumpfa vdrli v tovarniško poslopje, naščuvati delavce ter jih skušali preganiti od dela. Agitatorji so delavce pogegnili od strjev ter skušali pogasiti ogenj v kotlih. Komunistični delavci so se priključili nasilnežem. Za vzpostavitev mira je prišel oddelek orožništva in pozneje še 200 mož policije iz Darmstadta, ki so obkolili tovarno. Oba poslanca so prijeli, in sicer Müllerja v trenutku, ko je hotel preplezati tudi okoli tovarne.

Mussolinijev poset pri papežu

Berlin, 13. februarja. Rimski dopisnik glasila centra »Germanie« poroča, da računajo v dobro poučenih krogih, da bo ministrski predsednik Mussolini v kratkem posetil papeža. Ta avdiencia bi bila povsem v skladu s smernicami, ki jih je razvil v svojih razgovorih s papežem glavni fašistični tajnik Turatti. Obisk Mussolinija pomeni novo akcijo za izpopolnitev položaja, ki so ga ustvarile lateranske pogodbe.

Carinska konferenca v Ženevi

Bukarešta, 13. februarja. Finančni minister Madgearu bo potoval na čelu rumunske delegacije na carinsko mirovno konferenco v Ženevo. Minister se bo v Ženevi pogajal tudi z voditeljem bolgarske delegacije Antipko glede pogajanja za trgovinske pogodbe v Berlinu. V rumunskih ofiriznih krogih upajo, da bo sklenjena z Nemčijo trgovinska pogodba kljub temu, da Nemčija noče znižati uvodne carine na žito.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Nesreča na Savi

Beograd, 13. februarja. AA. Včeraj sta hotela dva dijaka preveslati Savo z desnega na levi breg. Nesrečno naključje je hotelo, da je parnik »Hercegovina« zadel v njun čoln in ga prevrnil. Sedemletni učenec ljudske šole Savko Bolović je našel smrt v mrazih savekih valovih.

Premestitve v poštini službi

Beograd, 13. febr. »Službene Novine« objavljajo večji ukaz o premestitvah v poštini službi. Na področju dravske poštne banovine so premeščeni: k pošti Grahovo pri Cirknici Ivanka Grad iz Grosuplje; k pošti Zreče Ana Lenko iz Ljubljane; k pošti Ljubljana II. Mara Kocijančič iz Zreče. Ida Bežalj iz Maribora pri Raketu in Marija Porenta iz Sevnice; k pošti Murska Sobota Nikola Uhan iz Kos. Mitrovica; k pošti Ormož Rafaela Smodiš iz Hrasnika; k

Imenovanja v veterinarski službi

Beograd, 13. febr. Za veterinarske pristave v I-7, so imenovani pri sreskem poglavarstvu v Kočevju Maks Štbar, v Krškem Leopold Varl, v Skofiji Luki Franc Goljar, v Logatcu Franc Princ, v Laškem dr. Fran Jerina, v Dravogradu Pavel Kolenc, v Konjicah Anton Uršič, v Gornjem gradu Fran Samec, v Murski Soboti Josip Samec in Josip Šerbec, v Prelozu Vekoslav Štbler, v Črnomlju Rafael Trpavc, v Boh. Bistrici Filip Pahor.

Slovenci organizatorji v tujini

Vzpodbuda za federacijo jugoslovanskih podpornih organizacij

Prijatelji našega lista nam sporoča iz Chicago, da se je pred kratkim vrtilo v Chicago zborovanje glavnega odbora največje slovenske organizacije v tujini, Slovenske narodne podpornice. Iz poročil glavnih odborov je razvidno lep napredek jednote v lanskem letu.

Lani je vstopilo v jednoto 6716 novih članov (4478 odraslih in 2238 otrok). Umrla je 414 članov, črtnih pa je bilo 1171. Čisti napredek na članstvu znaša torej 1888 članov. Jednota je štela 81. decembra 62.180 članov v obeh oddelkih. Tekom leta je bilo ustanovljenih 35 novih društev. Od teh je bilo ustanovljenih samo v drugi polovici leta 28.

SNPJ je napredovala tudi glede premoženja. Finančni napredek v zadnjih šestih mesecih znaša 281.523 dolarjev, v celotnem letu pa 415.354 dolarjev. Dne 31. decembra je imela SNPJ 4.174.584 dolarjev premoženja.

Dne 1. julija 1929 je začela jednota po sklepu zadnje konvencije posojevati denar svojim članom na nemilostno in posloplja. V prvih šestih mesecih znašajo posojila okoli 10.000 dolarjev.

Zadnjega pol leta je jednota plačala 396 operacij svojih članov. Največ operacij je bilo na slepiču, namreč 185.

Zborovanje je sklenilo, temeljito reorganizirati mladinski oddelke. Sprejmejo se nova pravila, vsi za zavarovalnico in assement poravnali v tri starostne skupine.

Poročilo smo še, da je zadnja konvencija sklenila dati vzpodbudo za federacijo jugoslovanskih podpornih organizacij v Ameriki. V to evro se je SNPJ obrnila na vse jednote.

ta, svezne in zajednice, naj izvolijo zastopnike za skupno konferenco.

Doslej sta se odavali vabilu le Hrvatska zajednica in Jugoslovanska podpornica svezna. Društvo sv. Družine v Jolietu je odgovorilo, da predloži vabilo glavnemu odboru, ki obravnava takoli mesec. Ostale organizacije še niso odgovorile.

SNPJ je po več brezuspešnih intervencijah končno vladalo dosegla pri dominijanski vladi v Kanadi, da lahko nabira tamkaj nove člane in da organizira društva. Zdej bo treba dobiti dovoljenja v leto evro še v nekaterih provincih. Provinces Ontario ga je že dala. Preden se naši ameriški rojaki dobili od kanadske vlade omenjeno dovoljenje, so jim delali velike ovire; aretirali so celo odbornike nekake nedavno ustanovljene društva. Sedaj nudi Kanada našim rojakom široko področje za organiziranje jugoslovanskih izselencev njihova društva.

Zanimivo je, da je bila vse knjižna zaloga Književne matice razpečana v zadnjih šestih mesecih. Uprava matice hrani samo še po nekaj izloev vsake knjige, ki ostanejo v arhivu.

Nadzorni odbor je poročal, da znaša napredek v drugi polovici leta v posmrtnem skladu 192.316 dolarjev, v bežniškem 25.711 dolarjev, v odškodninskem 1248 dolarjev, v skladu izrednih podpor 11.742 dolarjev in v konvencionalnem skladu 7177 dolarjev. Nazadovol je le upravni sklad za 2021 dolarjev zaradi veljih stroškov po konvenciji, n. pr. zaradi tiskanja in razpisiljanja pravil itd.

Babilonska zmešnjava oživljena

O zmešnjavi jezikov, kakršna je bila takrat, ko so zidali babilonski stolp, se govori v zgodovinski samo enkrat. Drugi bi se lahko govorilo pri nas, ako pogledamo naše dnevnike in neke leposlovne časopise. Medtem ko gre pri prvih mnogo na rovaš čiste ameriške naglice, s katero se tiskajo, se pri mesecnikih ta olajševalna okolnost ne dá vpoštevati na noben način. Povesti o babilonskem stolpu se človek samo lahko nasmeje, ko naleti na take kolobocije, kakršne ima najmlajši slovenski leposlovni mesecnik »Modra ptica«. Dobivajo ga kot namerček — sam ne veš, kaj vse lahko dobiš — naročniki na knjige nedavno ustanovljene književne založbe in Ljubljani, ki ima namen, da »poda tekem let Slovincem vsa najboljša dela svetovnih pisateljev, obenem pa da pazno sledi vsem važnim domačim literarnim pojavom«. »Modra ptica« nam v prvih treh številkah še ni pokazala, kak namen ima in kaj zasleduje. Njena vsebina je razmetana, razbita in neenotna in umetniško — o tem je bolje molčati. Po zasnovi družbe bi morala biti nekakšna vodnica v prevajanju in prinašanju vzorne prevodne sestave, ocene prevodov in informativno-esejistične članke o pisateljih. Teme citirajo se list, ki prinaša obenem izvršne črtice, podpovprečne cene podlistkov, in literarni esej, dokaj slabo približuje, kajti prevodi so večinoma samo slabi poskusi. Pri vsem tem nam postane jasno edino to, da je »Modra ptica« zgolj reklamno glasilo založbe in to v jako neokusni obliki. Sicer bi skoraj bilo vredno dalje govoriti, če bi si družba ne uvela tako važne naloge, kot je prevajanje, če ne bi hotel biti list vodnik v prevajanju in zlasti če ne bi imel neke posebne »odlike«, ki se kaže v njegovem jeziku in slogu. Tu mi moramo priznati brez dvoma prvenstvo.

Vsak sodelavec piše svoj domači jezik v hilenem pravopisu in slogu. Pravopis ni na niti sledu enotnosti in doslednosti, kaj šele pravilnosti. Poleg pravilnih boreš se vse močote in nemogoče oblike (povdarja, vvesti se, utis, ude se, zagovoda, razven, čustven, vsposobiti, samodrživo, dñfija, hubezniv, religiozno poleg socialno...). Slovnih spačkov kar mnogo (nek, tek, kom, koncem, nad prvi, krmecovni sinu, namene, plinova svetloba, zametavanje, dočikamosen...).

Skladnja je vse prej kot slovenska (kde de teže, bogat na čudežih, tesketač snež, enakni se je nazal, kaj govore do naju, česar potrebujemo? več ali manj posrežene, boli jasno je postalo...). Vse polno majde germanskega iz dr. besed in tvorbi podob, voščilo, trudopar, zoperstaviti se, dobrobit, uvidel je, obstojala, izvestni, hasniti, jedrovito, radio-aparat...). Za nobeno ceno ne morem priznati, da bi bile kdaj slovenske takele rečenice: govori je do očeta, smojot obraz, zbejavajo pogled, poslužiti se položnice v svrhu nakazila naravnine, najprejvi predpogol, se ustaviš pod razsvetljena okna, je v topčevi prisotnosti polvalni, govornice spraviti iz sveta itd. Takle in podobnega boga je na kup. Zelf »modrega« sloga je urečnikov predgovor (prin: Karoli do dobrega, bomo vse storili, da bomo nudili svojim naročnikom in čitateljem. — Čeprav težko, so naloge, ki

smo si jih nadeli, vendar dosegli). Nekateri pisci sploh ne vedo, čemu imamo ločila in kako ter kje jih je rabiti. Da pa je jezik od mrcvarstva še bolj moder, je list brez korektorja, kar pričajo premnoge tiskovne napake.

Niti o enem sodelavcu se ne more reči, da piše takšen jezik, karšnega smo upravičeni pričakovati in zahtevati od sleherne leposlovne lista. Celo tisti (Vidmar, Solar, Ocvirk, Vodnik), ki se v drugih listih potrudijo pisati lepo slovensko, so jo tu neodpustljivo zanemarili. Tako škandaloznega in rokavniško-dvilega jezika in v tako šolsko razbitem slogu ne pišejo niti dnevniki. Še celo Marko Pohlin in Jovan Vesel-Koseški bi so za glavo prišli, ako bi dobila v roke »Modro ptico« in njene nestvore: Tolstojevovo novelo (in Vstajenje) ter Dostojevskijev roman (in Zapiski)!

Na podlagi vsega tega ne morem priznati, da »re« (revije) nismo zanemarili, temveč, da smo se resno zavzeli zanjo, ampak moram naglasiti, da revija sama kaže, kam se bo razvila. List takšen, kakršnega imamo pred seboj, ne pomeni samo ničlo, marveč celo velikanski minus in škodo. Takih »modrih« ptič mi ne potrebujemo! S. B.

Brivnice ob nedeljah

Tudi meni dovolite nekaj besed na tozadnji članek.

Lepo se sliši, ko pravi gosp. pisec zadnjega članka, da zakaj bi se ravno brivcu odtegovala pravica do nedeljskega počitka. Kdo pa ni rad prost, posebno če je lepo zunaj in če ima kaj smisla za proslo naravo. Toda to, mu ni vedno tako. Tudi natakari bi bili radi prosti, pa ne morejo biti vedno ob nedeljah, čeprav je Ljubljana sportno mesto, kakor jo pisec imenuje.

Sicer pa pustimo Ljubljano in se ustavimo na mej, virona takoj za mejo. Tam so tihi brivci, ki streme za tem, da bi delali ob nedeljah, ko bi zaslužili toliko, da bi pošteno živeli. Kje pa naj človek misli na turiste, ki je pa doma pomanjkanje? Lahko je reči šest dni delaj, sedmi dan pa počivaj. Blagor tistemu, ki se lahko ravna po tem načelu.

Tudi delavstvo ni toli prosto, kot omenja pisec. Ne rečem, so delavci, ki so prej pravi, so pa tudi taki delavci, ki ne delajo samo od gotove do gotove ure. Če ima družino, poleg tega pa slabo plačo, liče še drugo delo, ne samo tisto, ki mu ga nudi tovarna ali katerokoli podjetje. Če bi pisec pogledal malo bolj natančno čez mejo Ljubljano, bi gotovo imel drugačno mnenje o nedeljskem počitku.

Trditve, da počiva delo v naši stroki ob nedeljah v vseh evropskih mestih, tudi ne drži. N. pr. Beograd je evropsko mesto, pa delo ne počiva, Zagreb ima pa tudi drugače urejeno. Tam so brivnice na periferiji lahko odprte, le notranji Zagreb ima zaprta. Tako se lahko uredi tudi v Ljubljani. Naj se določi gotova meja, do katere morajo biti brivnice zaprte in od katere so lahko odprte, pa ne bo Ljubljana izjema.

Da počiva delo ob nedeljah še približno 11 let, je res, toda samo v notranji Ljubljani. Na periferiji pa počiva šele poldrug leta in to le zaradi nesp. razuma med brivci. Danes vsak teh brivcev pogreša neadomestljivo nedeljo, zato tudi vsak hrpeni po nedeljskem delu, čeprav bi mu bilo ljubše, če bi bil lahko prost, toda tisti časovni več.

Hvaležen sem piscu za navet, da naj se bavimo med tednom, ko nimamo etrank, s izdelovanjem cenčnih lasulj, Radoveden sem

pa la, če bi pisec lahko preakrbel toliko odjemalcev, da bi lasulje lahko razpeli, če bi jih veak izdeloval. Podeljalci odri ravno ne kupujejo velikih lasulj, kar nimajo denarja. Kadar jih potrebujejo za predstavo, si jih sposodijo, kakršne paš rabijo. Za zabavo delati pa ne gre, kaj ne, g. pisec.

Skratka, piscu želim dobro zabavo v naravi, mi pa, če nam bo s novim zakonom dovoljeno izdelavo delo, bomo tudi imeli zabavo s strankami, ki ne gredo v naravo pri delu, popolden, ko bo pa zaprto, se bomo pa tudi lahko naužili svežega zraka in bomo v ponedeljek zopet bili takoli večera itd. do sobote.

Tudi brivce s periferije.

— Upravi drsaljšča »S. K. Hirtle«. Na drsaljšču »S. K. Hirtle« vlada letos taka znanstvena kot še nobeno leto ne. Njuno poslanstvo upravo, da se vsaj malo pobriga za vzdrževanje reda, da prepove pojanje po tako majhnem drsaljšču in, da ukine vse popoldne trajajoči trening hockey sekcije, ker je drsaljšča še itak premajhna. Če pa ista sanatra, da bo to uklenje za sport kvarno, naj omeji število vstopnic, da ne bo človek vsak treutek v nevarnosti. Kar ima uprava zapisane glede reda na papirju, naj izvede v praksi in otroci ne bodo hodili domov s krvavečimi nosovi. — Oče.

Jubilej najstarejše ljubljanske hišne posestnice

V torek je praznovala svoj 80. rojstni dan ga. Ivana Štern, hišna posestnica na Emonski cesti št. 10. Jubilarica je najstarejša hišna posestnica v Ljubljani, toda to pri njej ni najzanimivejše, temveč to, da nosi svojih osem križev z lahkoto letesno in duševno izredno čila, kakor bi jih ne imela dosti čez petdeset.

Ga. Ivana Štern je vdova po vojaškem kapetniku. S svojo pridnostjo in žilavostjo si je ustvarila svoj dom, ki je pa že dolgo vrsto let tudi dom številnih strank, ki vedo povedati, da je ga. Šternova najboljša, idealna hišna posestnica, izredno dobrega srca in uvidna ter je marsikateri stranki s svojo dobroto priljubila mnogo gorja in teh hudih časih stanovske miserie. Skratka, ona je še iz starih dobrih časov in zato moče izkoriščati in odirati svojih strank.

Pa imenitna je tudi njena prva hišica na Emonski cesti. Učeni gospodje jo radi obiščejo in ogledujejo ter preiskujejo, kajti zidana je na — rimskem zidu. Hišni temelji so ostanki starega rimskega zidu, torej tudi iz starih dobrih časov.

Ne samo svojim strankam, tudi drugim ljubljanka rada pomaga, ker je dobrega srca. Kljub visoki starosti čita časopise, se zanima za vse in vsakega in se s svojo delavnostjo še vedno kosa z mnogimi po letih mlajšimi moškimi. Kljub osimim križem še ne miruje ob pogledu na obilne sadove svojega dolgega, tudi trpljenja in truda polnega življenja, še vedno dela. Kot eni najstarejših naročnic »Slovenskega Naroda«, ji tudi mi želimo ob jubileju še mnogo let zdravlja in sreče.

Gostovanje

„La petite scène“

»Malo gledališče« je v Parizu vzbudilo posebno pozornost z vzpirljanjem starega že pozabljenega gledališkega repertoarja. L. 1927 je ustanovilo potujočo skupino, ki je nastopila že v vseh večjih mestih srednje Evrope. Prihod skupine »La petite scène« v Ljubljano je za nas prijetno teatersko presenečenje v tej sezoni. Čeprav se vrste letos gostovanja v gledališči in koncertnih dvoranah še z večjo naglico, kakor karnevalske prireditve in so prva in druga naša publiko izčrpala, seveda v žepu bolj kakor duševno, je bil sinočni prvi nastop Francozov v drami dosti dobro obiskan, dasi ni bilo gneče, kakor pri Španjolcih in Comédie Française.

Nekako splošno slavo si je skupina La petite scène pridobila zaradi svoje homogenosti in harmoničnosti in pa igranja v stilu, ki je moderen in tradicionalen hkrati. Te lastnosti skupine so tudi nas sinočni takoli osvoile. Skupina je igralska enota in to pomeni že polovico uspeha. Z naša drama nas vzgaja polagoma na enotnost v ansamblu, zato in ker smo videli tudi že Hudožestvenike, ki so predstavljali najpopolnejšo ansambelsko enoto, nas razočarajo potujoče skupine z eno ali dvema zvezdama ter z ostalimi podpovprečnimi močmi.

Glede stila je La petite scene naravnost zanimivo potujoče gledališče. Z neverjetno spretnostjo in okusom poda komad iz 17. stoletja s scenerijo v čisto modernem stilu. S tem naredi staro nekako moderno, našim očem prijetneje in odgovarjajoče sodobnemu okusu. Zato lahko trdimo, da je v tem druga svojstvenost tega odra in ni čuda, da je s to vzbudil splošno pozornost. Tudi nas je prijetno presenetil. Ravno tako je s kostumi. So in niso v starem rokoku stilu, n. pr. v »Drugem presenečenju v Ljubljani«. Omežili bi jih lahko z rokoko kostumi 20. stoletja. Takoj se seveda opazi, da niso delo čisto francoskega okusa. Izdelani so namreč po načrtih Olge Šumanke. To je tudi edino, kar ni čisto francoskega pri tej skupini, iz vsega ostalega pa veje pravi francoski duh z več stoletno kulturo in teatersko tradicijo, s filmsami in virtuosnostjo ter izklesanostjo do zadnjih podrobnosti.

Sinoči so gostje igrali najprvo tridejansko Marivaux-jevo komedijo »La seconde surprise de l'amour« (Drugo presenečenje v ljubljani). Gre za ljubezem in samo za ljubezem z vsemi zapletitlji in odpletitlji, ki so neobhodno združeni z vsemi francoskimi ljubezenskimi storijami: niti globljih psiholoških momentov ni v komediji, komika je za skrajno fina, delikatna in lahka in tudi popolnoma enostavna. Komad sam torej ni mogel biti veliko presenečenje.

Jutri, jutri premiera!

Ana May Wong

Princeza Butterfly

Najboljša vloga slavne umetnice

ANE MAY WONG! Jutri!

Elitni kino Matice. Tel. 2124

Igralci, ki nimajo prirojenе gracije in tradicije, bi s tem komadom ne mogli zahvaliti občinstva in mu nuditi hkrati kredivno umetniški užitek. Skoro eterična in vendar tudi patetična markiza (Matilda de Heeckeren), njena sobarica (Madeleine Tinnayre), kavalir (Friderik de Heeckeren), njegov sluga Lubin (Jean Villard), stari učejak in bibliotekar Hortensius (Raymond Dorloes) ter komični grof (Xavier de Courville) so bili igralska enota, katero bi lahko gledali in poslušali ne samo tri, temveč šest in še več delani zaporedoma. Pri zori so sledili z matematično natančnostjo in v harmoniji do poslednjega giba. Melodijoznost jezika z vsemi nijansami nas je očarala. Eleganca, lahkota in čistot prednašaja je bila naravnost klasično popolna. Morda temu ali onemu ni bil všeč kavalirjev manirizem, toda igra vseh se je vtilvala v eno samo melodijo glasov in gibov. S svojo elegantno komiko je gledalce najbolj navdušil Jean Villard, ki smo ga po tem komadu videli v Molièrovi enodeljanski komediji »Le Mariage forcé« v še odličnejši formi.

»Prisiljena ženitev« nam je pokazala klasičnega Molièra, sarkastičnega, strupenega pisatelja žgočih fars. Tipi starega Sganarelle (Jean Villard), obeh učenjakov (Dorloes in d' Aubigny) ter koketne Doriène (Matilda de Heeckeren) nam ostanejo v spominu, kakor tudi ciganke, zlasti pa originalne dekoracije k tej klasični enodeljanki, ki je res pravcata revolucija v sceneriji.

Akademikom na

Ljubljanski univerzi

Zveza jugoslovanskih akademikov »Pobratimstvo«, odsek za propagando in list v Ljubljani organizira ekskurzijo v Prago iz cele države. Ekskurzija se vrši ob priliki kongresa Studentske Male antante od 24. februarja do 1. marca t. l.

Namen ekskurzije je v prvi vrsti, da zbliža naše, češkoslovske in rumunske akademike in da uveljavi tudi med mlajšo generacijo tisto zaupanje in sodelovanje, ki se danes uveljavlja pri vsakem nastopu Male antante. Ekskurzija pa ima tudi reprezentativni značaj, tako bo najmlajšim omogočeno, da dostojno reprezentirajo narod in državo.

Zelati pa je, da se tudi mi Slovenci odzovemo vabilu Čehoslovakov in da čim večje število akademikov odide v Prago. Potrebno je, da je število zastopana slovenska inteligenca in slovenski narod. — To pa je tem bolj potrebno, ker sami vodimo organizacijo celotne ekskurzije ter moramo pokazati tudi zmoglost za to. — Na vas, kolege, apeliramo in vas vabimo k sodelovanju in ekskurziji.

Javnost pa in pristojne faktore prosimo, da blagovolijo podpreti našo akcijo materijalno in moralno.

Odsek »Pobratimstva« za propagando in list.

Iskra Vjekoslav, l. r. Alajević Branko, l. r. predsednik. gen. tajnik.

Cena za vožnjo in prehrano znaša 750 Din. Če se pa kdo želi udeležiti ekskurzije po Češkoslovaški, mora doplačati 150 Din.

Prijavnina znaša 100 Din, ta se pa zaračuna v celo vsoto.

Tucaković obsojen na 14 mesecev

Razprava proti Milanu Tucakoviću je večeraj trajala pet ur. Ob 14.30 je predsednik senata razglasil sodbo, da je Milan Tucaković kriv, da si je kot državni namestnik prisvojil 3.497,90 Din in da je dovolil septembra 1925 vtihotapiti Emilu Gotlibu iz Avstrije v našo državo 4 koveče svile ter je s tem zakrivil zločinstvo uradne poverbe (utaje) ter prestopok proti zakonu o pobujanju, zlorab v javni službi. Obsojen je bil na 14 mesecev stroge zapore. Oproščen pa je bil obtožbe pomaziranja uradnih spisov. V razlogih sodbe je predsednik omenil, da se je vporabil pri odmeri kazni novi kazenski zakon. Škoda je bila sicer poravnana, toda po paragrafu 321 kaz. zak. se obtoženec, čeprav je škodo poravnal, ne more oprostiti, ker je poverbo izvršil kot javni uslužbenec. Pri odmeri kazni je sodišče vpoštevalo vse olajševalne okolnosti, zlasti, da je bila škoda poravnana in je obtoženec dejanje priznal. Za prvi delikt je določena najnižja kazen 1 leto robije, katero je sodišče spreminilo v strogi zapor. Tucaković si je pridržal pravico revizije.

Zanimivo je, kako je dunajski žid Emil Gotlieb vtihotapil svilo iz Avstrije v našo državo. Gotlieb je imel na Jesenicah in v Ljubljani pomagace. Veliki kovčegi so bili vedno na poti. Na Jesenicah jih je navadno prevzemala neka elegantna gospodinja, ki je dobivala od Gotlieba lepo nagrado, da je vtihotapljenno blago brez carine spravljala v Rimske Toplice in od tam dalje v Novi Sad. Gotlieb je bil v letih 1924 in 1925 tudi stalen gost v Ljubljani.

V carinskokazenskem postopku sta bila Gotlieb in Tucaković obsojena na plačilo raznih taks in globe v celotnem znesku 3.091,275 Din, eventualno na eno leto zapore. Ker so že potekla tri leta po tej sodbi, je stvar zastarala. Baje se Gotlieb sedaj že neovirano vozi po Jugoslaviji.

Slovita, divna Kitajka v filmu slika, naskočila, bede in zabave v znamenju Parisa, v največji baletni globoko, prečesljive ljubavi.

„Slovenski Narod“ v Mariboru

Od 15. t. m. dalje bodo prejemali naročniki in ostali interesi v Mariboru »Slovenski Narod« že ob 7. zvečer. Dostavili jim ga bodo raznašalci (tako po prihodu avtobusa Celje—Maribor. Uprava »Slov. Naroda« bo dostavljanje lista tako organizirala, da bo interesentom v največji meri ustrezno. Nove naročnike sprejema podružnica »Slov. Naroda« Hinko Sax, Maribor. Mesečna naročnina 12 Din. List se bo dobil tudi v kolportazi in v trafikah Golež, Aleksandrova cesta, Kralj, Aleksandrova cesta in Gmš & Geč. Glavni trg.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 13. februarja, 1930, katoličani: Katarina, pravoslavni: 31. januarja, Kiril i Jovan.

DANAJŠNJE PRIREDITVE.

Drama: Drugo gostovanje francoskih igralcev. Kino Matica: Pod grehom. Kino Ljubljanski dvor: Igrača stvari. Kino Ideal: Grad duhov. Natakarski ples v Zvezdi.

DEŽURNE LEKARNE. Danes: Pionirji, Dunajska cesta; Bakarič, Sv. Jakoba trg.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. zvečer

Petek, 14.: zaprto. Sobota, 15.: ob 15. uri Nevesta s krono. Družba predstava pri znanstvenih cenah. Izven, ob 20. uri Za hubezen so zdravniki. Ljudska predstava pri znanstvenih cenah. Izven. Nedelja, 16.: ob 15. uri Čvrček za počjo. Ljudska predstava pri znanstvenih cenah. Izven, ob 20. uri Naš gospod župnik. Ljudska predstava pri znanstvenih cenah. Izven. Ponedeljek, 17.: zaprto. Torek, 18.: zaprto.

Opera

Začetek ob pol 20. zvečer

Petek, 14.: Hramoglasje. T. Sobota, 15.: Bobeme. D. Nedelja, 16.: Pri treh mladenkah, operna. Izven. Ljudska predstava pri znanstvenih cenah. Ponedeljek, 17.: Gostovanje Sijne ptice. Torek, 18.: Gostovanje Sijne ptice.

Sosnati večer društva »Sloga«. V ponedeljek zvečer se je vršil v koncertni dvoranci »Sloga« v Ljubljanskem dvoru intimen koncert, ki naj bi ovrnil vrsto podobnih prireditve z namenom, da postopoma evaja glasstvo »Sloga«, na tudi drugo glasbeno publiko v umevanje in uživanje glasbe. Uvodno predavanje s kapelmistr H. Svetle je polnoletni predvsem temeljna previla za umevanje glasbe; nato sta g. prof. Jerej (violina) in g. kapelnik H. Svetle (klavir) odsvajali Beethovenovo 5. (pomladni) soneto. Dvojakovo sonatino op. 100 in Griegovo c. ml. sonato. Publiko, po večini večin iz železničarskih krogov, je z naspoto pozornostjo sledila vzvsemu podajanju obeh umetnikov ter je ob koncu vsakega komada nagradila z zaslužnim priznanjem. Dvoranica je bila kjih mali rekami polna, kontakt med publiko in izvajalci pa počen. Kakor čujemo, se bodo koncerti v vrste nadaljevali, kar toplo pozdravljamo. Agilnemu društvu »Sloga« je treba priznati, da revija v zadnjih letih izredno plodonosno delovanje.

Sport

Drsalne tekme za dr. Fuchsov pokal

Če bo vreme količjak ugodno, izvede JZSS v nedeljo, 16. t. m. drsane tekme za prebodo dr. Fuchsa, krasen srebrni pokal. Tekme bi se morale vršiti že pred 14 dnevi, pa so jih morali radi nemogočnega vremena in pomanjkanja ledu že dvakrat odpovedati. Program nedeljskega tekmovanja je naslednji:

1. tekmovalje juniorjev. Previlo tekmovanje imajo vsi verificirani člani drsalnih klubov Jugoslavije in sicer oni, ki do 1. oktobra 1929 ne niso dosegli na svetovnih tekmovanjih nobenega prvega mesta, potem oni, ki se niso tekmovali pri seniorskih prvenstvih JZSS.

2. tekmovalje dam, ki je odprto za vse članice drsalnih klubov JZSS. Kakor izven, pripe v Ljubljano naša najboljša reprezentantka v umetnem drsanju ga. Kadrnika, ki bo najbrž tudi nastopila s svojim produkcijskim programom.

3. Glavna točka drsalnih tekem pa bo tekmovalje za prehodni pokal dr. Fuchsa. Pri tekmovanju lahko nastopijo seniorji vseh klubov Jugoslavije, ki so člani JZSS. Prehodno darto si pribori drsalček, ki doseže v treh zaporednih tekmovanjih 1. mesto. Prehodni pokal dr. Fuchsa si je v letu 1923/24 priboril Vodišek, v sezoni 1925/26 inž. Boudok, v sezoni 1929/30 pa Trnina. Natančnejši raspored tekmovanja je razpisal na drsaljšču SK Hirtle, kjer se tekmovanje vrši.

Če bo vreme ugodno, se vrši v nedeljo 23. t. m. državno prvenstvo v umetnem drsanju.

Utrila—Celja. V nedeljo igra Irtija s kombiniranim moštvom proti agilnemu Celju. Prvo moštvo gostuje v Mariboru, kjer nastopi prosi ISSK Maribor v ravnosti tekmi. — Istodnevno prireda mariborski železničarji prijetno tekmo z graškim Šturmom! Ali je do sedaj v zimski sezoni potrebno, da se vršita kar dve nogometni tekmi tedno? Odveč je povdarjati, da bosta obe deficitni. Besedo ima LNP!

Darujte za slepe!

Pozor, mariborski trgovci, obrtniki in drugi!

Oglase za »Slovenski Narod« sprejema podružnica »Slov. Naroda«, Hinko Sax, Maribor, Grajski trg, in uprava »Večernika«, Aleksandrova cesta.

Mali oglasi vsaka beseda Din 0.50.

Dnevne vesti

— Kongres dijaške Male antante. Od 24. februarja do 1. marca se bo vrtil v Pragi kongres dijaške Male antante, katerega se udeležijo od 500 delegatov iz Rumunije in Jugoslavije. Kongres se prične 24. t. m. ob 10. v Smetanovi dvorani Mestnega doma. Poleg kongresnega programa se bodo vršili trije narodni večeri, rumunski, jugoslovanski in češkoslovanski, na katerih nastopijo dijaki z narodnimi igrokazi, plesi itd. Po kongresu priredijo udeleženci več izletov po Češkoslovaški. V predsedstvu kongresa so ministri dr. Beneš in dr. Derer, primator dr. Baxa, dr. Zavoral in ve rekterji češkoslovanskih visokih šol. V okviru kongresa bodo predavali profesorji vseh treh držav Male antante o sedanjih Mali antanti, njenem pomenu in poslanstvu, o gospodarski Mali antanti, o državi Male antante in problemu morja itd.

— Izpremebe v ineniku zdravniške zbornice za dravsko banovino. V ineniku zdravniške zbornice za dravsko banovino so bili vpisani zobozdravniki v Mariboru dr. Maks Zagur, zdravnik bolnice v Brezjah dr. Pavel Lunaček, asistent oblasne bolnice v Ljubljani dr. Janko Pompe in okrajni sanitetni referent v pok. dr. Josip Vyborny v Čabru. Iz inenika zdravniške zbornice so bili izbrisani okrajni sanitetni referent dr. Božidar Küssel, okrajni zdravnik dr. Josip Malerčič in zasebni zdravnik dr. Boris Malenčič vsi trije v Črnomlju ter dr. Jufi Kodar in dr. Ivo Pavčič, zasebni zdravnik v Metliki, ker so prešli v območje savske banovine.

— Razpisana zdravniška služba. Ban dravske banovine razpisuje službo okrajnega zdravnika za zdravstveno okrožje Novo mesto. Prosilje je treba vložiti pri kr. banški upravi dravske banovine v štiri tednih po razglasitvi tega razpisa.

— Iz sodne službe. Za sodniškega pripravnika je imenovan diplomirani pravnik Josip Fietler.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 30. z dne 12. t. m. objavlja uredbi o organizaciji uporabljanju in plačevanju delovne moči obsojencev v kazenskih in drugih podobnih zavodih, uredbi o specialnih dokladah v denariu in naravi za državne uslužbenke kazenskih in podobnih zavodov, uredbi o ustanavljanju in delovanju državnih zavodov za vzgojajanje in poboljševanje otrok in mladih mladoletnikov, uredbi o vzgojajanju in poboljševanju starih mladoletnikov, obsojenih na kazen na prostosti, uredbi o uveljavljanju in oborožitvi pravosodne straže, pravilnik o službenih oblikah in orožju pravosodne straže in odločbo o razčlenjenju skupnih 20% priznanja na manjši priznanice.

— Za pokojninski sklad pogodbenih poslarjev. V drugi polovici minulega meseca se je vršila v Zagrebu anketa glede ustanovitve pokojninskega fonda za pogodbenih poslarjev. Tega posvetovanja so se udeležili ljubljanski, zagrebški, splitski in novosadski oblasni organizacije. Po datem posvetovanju so se zborovali spoznameli in sprejeli skoro vse glavne zahteve ljubljanske organizacije, ki so: 1. Sklad je samostojna ustanova in se imenuje »Pojninski fond državnih pogodbenih poslarjev kraljevine Jugoslavije«. 2. Članstvo je obvezno. Vsak pogodbeni poslar mora biti član pokojninskega fonda. Pokojninski prispevki se mu odtegnajo od plače. 3. Člani fonda pa smejo biti tudi izprašani pomočniki pogodbenih poslarjev. 4. Kdor ima več ko 10 let vstevne službe, se mu vsteloje za pokojnino vsa službena leta, če plača za 10 let nazaj. 5. Polna pokojnina se odmeri s 75% zadnje plače, za katero je plačeval pokojninske prispevke. Pogodbeni poslar ima pravico do polne pokojnine po 35 službenih letih.

— Naleisljive bolezensi v dravski banovini. Od 15. do 21. januarja je bilo v dravski banovini 12 primerov tifuznih bolezn, 106 škrlatink, 128 ošpic, 58 davice, 20 dušiljivega kašlja, 17 šena, 2 vrančevne prisada in 2 krčevile obovrenosti.

— Operativna javnost. Po obvestilu ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu opravlja banka Kredit Kontinental v Amsterdamu v naši državi posle po kuponskem sistemu, ki so pri nas prepovedani. Na to se obdobje v lastnem interesu opozarja, da ne bo stopalo v poslovne stike z omenjeno banko.

— Rezervni oficirji, člani Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani, se vabijo, da se udeležijo rednega obnovega zbora Zveze, ki bo v sredo, dne 12. marca ob 20.30 v društvenem lokalu v Kazini v Ljubljani, Kongresni trg št. 1, II. nadstropje. Dnevni red zbora bo razviden iz okrožnice, ki jo prejme vsak član posebej. Eventualne predloge za zbor naj člani prijavijo pisмено Zvezi pet dni pred zborom. Zbor je eklepčen, če je prisotnih najmanj ena tretjina članov. Ako ob napovedanem času ni zbranih toliko članov, se vrši zbor pol ure kasneje, ne glede na število navzočih. — Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani.

— Avtomobno vožnje in varnost potujočega občinstva. Vsako podjetje je vezano na red in predpise, poleg tega se mora poravnati tudi javni kontroli. To pa zlasti tedaj, kadar se peča podjetnik s prevažanjem občinstva. Kakšen red pa vlada pravzaprav danes pri nekaterih avtomobih? Prva nerednost je ta, da namreč šofer v voz

več ljudi, nego je sedežev in stojšč in sicer ali samovoljno ali sporazumno in z dovoljenjem podjetnika. Drug neodpustljiv greh je ta, da jemljejo podjetniki v službo mlade in nezanesljive šoferje fantantke, ki se radi napijejo, vozijo s pretirano hitrostjo in visok nezavestnosti je še ta, če takle šofer-fantantini niti cest in proge ne poznajo! Kaj čuda torej, če se polasti občinstva, ki bere o takih katastrofah kakor zadnja ali jih celo doživijo, skrajna nervoznost in nezaupljivost? Torej: Uvedite pri avtomobilih strogo kontrolo in kaznujte brezobzirno vsakega, ki se ne pokorava, drugače mu pa brez pardaona vzemite — koncesijo. Divjanja in pobijanja ljudi mora biti konec!

— Posledice letošnje zime. Ker ne pokriva zemlja snežna plast, je to za travnike in zimsko žito v obče kvarno. Na polju se ob takem vremenu pojavilo rade poljske miši, ki izpodleajo koreninice. Posledice se pokažejo pri travi in žitu spomladi.

— Sestanek zastopnikov pevskih zborov blivše ljubljanske oblasti bo v nedeljo, dne 16. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani poslopja Glasbene Matice v Ljubljani. Razgovor bo o novi skupni pevski organizaciji, zato naj bodo zastopana vsa pevška društva.

— Dražba lovov. Dražba občinskega lova trboveljske občine bo 20. t. m. ob 10. pri srečnem načelnstvu v Laškem. Zakupna doba traja od 1. aprila 1930 do 31. marca 1936. Lov kraljeve občine Trate se bo oddaljal v zakup na javni dražbi pri sreski ekspozituri v Skofji Loki v sredo 26. marca ob 11. Zakupna doba traja od 1. maja 1930 do 31. marca 1931.

— Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu ima 16. t. m. ob pol 11 dopoldne v restavraciji »Janiet« (Nikoličeva ul. 7) ustanovni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika priprav. odbora. 2. Čitanje pravil. 3. Poročilo pripravljalnega odbora. 4. Volitev predsednika, odbora in nadzorstva. 5. Stučajnost.

Lya de Putti! Pride! v filmu strasti in ljubosumnja Noč izdaje

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno vreme. Že večeraj je bilo po nekaterih krajih naše države megleno in oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 9, v Skoplju 5, v Ljubljani 4,3, v Zagrebu 4, v Mariboru in Sarajevu 3, v Beogradu 2 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774,7, temperatura je znašala —5,2. — Na Dunaju prijet jugoslovanski ponorejalec menja. Večernji »Wiener Journal« poroča pod naslovom »Zwei grosse Betrugsaffären, da je bil v terek na Dunaju v Leopold — Ernsttagasse 8 aretiran 28letni splitski trgovec Drago Senjanović, ker ga zasleduje epitsko okrožno sodišče zaradi sleparije. Pri zaslišanju je izjavil, da je prejel od podružnice Zadruga Gospodarske banke 800.000 Din kredita. Pred dvema letoma ga je banka pozvala, naj nudi za kredit jamstvo. Tedaj je na šestih menicah, ki jih je zastavil v jamstvo za krije dolga, ponaredil podpis svojega starega bolehnega strica, posestnika Ivana Čuluma iz Splita. Ko je bila ena menica iztožena, je prišla eleparija na dan. Senjanović je najprej pobegnil v Moravsko Ostravo, od tu pa na Dunaj. Skrilval se je pri svojih sorodnikih, katerim je zatrjeval, da se skriva pred dekletom, ki je pokoval za njim in ga hoče prisiliti k ženitvi. Dunajski policija ga je izročila sodišču. Tako »Wiener Journal«. Informirali smo se v tej zadevi pri centrali Zadruga Gospodarske banke v Ljubljani, ki pravi, da je bil kredit res odobren, da pa je vsa škoda krita. Ko je namreč banka zagrozila s tožbo, je Čulun prevzel vse obveznosti in poravnal dolg tako, da banka nima nobene izgube.

— Zet ubil tasta s pomočjo njegove žene. O nenavadnem zločinu poročajo iz Velike Kanije. Orožniki so te dni prijeli pekovoškega pomočnika Johana Nemet in Marto Bibo, ženo pekovoškega mojstra, ki sta na zverinski način umorila svojega tasta, oziroma moža, peka Petra Bibo. Nemet se je pred leti poročil z Bibovo hčerko, ki je že nekaj mesecev po poroki zagonetno smrti umrla. Kmalu po poroki je opazil Bibo, da ima njegova žena ljubavno razmerje z zetom. Zato so bili domaći prepriji na dnevnem redu. V soboto zvečer je bil Bibo v gostilni, ki je pa prišel domov, je zalotil zeta, ki je baš zapuščal sobo njegove žene. Med zakonoma je nastal prepri, v katerega se je vmešal tudi Nemet. Med prepriom je pograbil sekiro in oplazil tasta po glavi, da se je težko ranjen zgrudil. Tedaj je pristopila žena in moža se parkrat oplazila po glavi. Truplo sta zločince zavelika v podstrežje. Že drugo jutro sta bila aretirana. Državno pravdnštvo zahteva, da se izkopije truplo Nemetove žene, ker domneva, da je bila zastrupljena.

— Fant po nesreči ustreliš ljubico. Na pristavi Schlesinger pri Vinkovcih, ki jo upravlja Nikola Reiss, sta bila uslužbena tudi letelna služkinja Ružica Urban iz Futoga in letelni Andrija Breznjak. Med njima se je razvil ljubavno razmerje. Breznjak je imel deklo zelo rad in hotel jo je tudi poročiti. Toda usoda je hotela drugače. Ko je odšel v terek zvečer Reiss z ženo na vaško zabavo, se je v njegovi hiši odigrala pre-

tresliva tragedija. Mladenka je snela s stene gospodarskega pešna in v isti pomerila na Breznjaka. Ta ji je vzel puško iz rok in jo začel pregledavati. Ravnal pa je z njo tako nerodno, da se je nenadoma sprožila. Krogla je zadela Ružo v glavo in nesrečnica je bila takoj mrtva. Videč strašno nesrečo je Andrija pobegnil, toda že drugi dan so ga prijeli orožniki. Izročili so ga sodišču, ker ni izkjučeno, da je Ružo ustrelil iz ljubosumnosti.

— Morilka obsojena. Pred novosadskim vždicnim sodiščem je bil te dni obsojen posestnik Geza Kapetanov iz Kača radi a. mora Jovana Vasića na 10 let težke leče. Pred okrožnim sodiščem je bil obsojen na 4 leta leče, apelacijsko sodišče na mu re kazno zvišalo na šest let.

— Samomor. V Novem Beogradu se je obesil te dni knjižgovodja Emerik Witz, zaposlen pri trgovcu Dezdertu Hamburger. Vzrok samomora ni znan. V Petrovem selu se je obesila Elizabeta Menhard. Vzrok samomora je bila živčna prenapetost. Njem mož se je pred leti tudi obesil. — V Sarajevu se je večeral v svojem stanovanju obesil vpokojeni uradnik okrožnega urada za zavarovanje delavcev Jovo Marković. Zapusil je pismo, naslovljeno dr. Mikšiču, ki ga pa še niso odprli. Zdi se, da je bil vzrok samomora družinski prepri.

— Leto dni ne sme v gostino! Zasebnica Marija Bujdoša je bila te dni pred novosadskim sodiščem obsojena na 420 Din globe, ker je v pijanosti v gostini zabavljala čez državo. Poleg tega ne sme eno leto v nobeno gostino. Druga obsojba je bila izrečena na podlagi novega kazenskega zakona, ki dopušča sodniku prisoditi po lastni volji in prevladnosti razne stranske kazni.

Iz Ljubljane

— Li Maniša zidarska dela in adaptacije. Sprito mlie zimo se vrše skoro neprestano manjša stavbna dela. V nove, še ne povsem izdelane hiše, se stavijo stopnice, plimove cevi, radiatorji in vžidavajo žice za električno razsvetljavo. Ing. Tornago je napravil ob svojem vrtu v Strossmayerjevi ulici lično lesno ograjo na betonski podlagi. Fr. Derenda je preuredil pritlične prostore v svoji hiši št. 8 na Emsonski cesti. T. Korn je adaptiral pritlične lokale v svoji hiši št. 8 na Polhanski cesti. Tvrška Skaberne pa preureja in modernizira svojo trgovino na Mestnem trgu št. 10.

— Li za regulacijo spodnjega dela Gradaščice. V zadnjem času je pola sekira smrtno pesem velikim vrham in košatim jelkam na obem bregovih Gradaščice nasproti Dobrolove ulice na Mirju. Vrbov les se rabi za čolne, jelšev pa za kočije, ker se da lepo lakirati. Kakor se čuje, bodo napeljali Gradaščico v novo strugo sporedno z Dobrolovo ulico, v nadomestilo za posekane jelše in vrbe naj bi se zasadile jelše vsaj ob južni strani omenjene ulice, da ne bo ta idilični del Mirja tako prazen.

— Li S Kodeljevega. Pretekli teden se je podaljšal vodovod od Klmovce ulice do skromnega naselja, obstoječega iz 33 barakov. Svet, na katerem so graste le lesene hišice, je najslabši, kar ga je na Kodeljevem. Razdeljen je bil v parcele po 200 in 400 štirilastnih metrov. Za manjšo parcelo plačuje najemnik 100 za večjo pa 200 Din letno. Edino dobro, kar ima ta vasica, je pač to, da stoji bajte na pustih, peščnatih tleh ter niso pota lužasta in blatna. Kar je lepšega sveta, je pa že precej zazidan. V zadnjem času sta dobili dve ulici lično označbo, in sicer: Od Mladinskega domu in Klmova ulica. V tej ulici se bodo zidale na pomlad tri hiše. Najbolje je urejena Zadruga ulica, zdaj se dovažajo gramoz v Slovsko ulico za cesteče ter drobneči gruč in pesek za hodnike. Tako bo v do glednem času nastal tu lep del mesta. Hiše so zidane na gramoznih tleh, imajo suha in svetla stanovanja, ki niso izpostavljena ob lakom cestnega prahu.

— Li Popis davčnih zavezancev je podalšan neprekidno do vžetega 15. februarja. Vsi, ki so prejeli popisne pole, se opozarjajo, da jih vrnejo do tega dne mestnemu magistratu v mestno posvetovalnico, v izogib kazenskemu postopanju. Vrniti se morajo tudi ostale prazne ali pokvarjene pole, oziroma izgubo istih prijaviti.

Lya de Putti! Pride! v ljubosumnem podzemlju Noč izdaje

— Li Kje se bo nadaljevalo s poglavitno ljubljansko strugo? Leti 1915, ko je Katalja napovedala Avstriji volno, so tudi prenehala poglavitna dela v glavni ljubljanski strugi in sicer pri stari okurnari. Tam je videti padec vode še danes in sicer za 2 m, za kolikor je nova struga nižja od stare. Na tem kraju se bo torej najbrž pričelo s poglavitno (regulacijo) in nadaljevalo proti mestu. Med regulacijskimi deli pa bo treba vođo bržkone na Prulaj ali kje druge zapreti, kakor lo je bilo treba tudi v Gruberjevem kanalu.

— Li Ali je šentjakovski trg uporaben za prodajo živil? Odkar so ta trg preuredili, ali — če bočete — modernizirali, za prodajo živil v večjem t. j. potrebnem obsegu ni niti uporaben niti primeren. Kam bočete postaviti razne producente: Pred cerkev, pred pošto direkcijsko ali nemara med iste kamnite krogle okoli Marijinega kipa? Ali morja dobi ob nabrežju? Ne eden ne drugi prostor ni primeren za to; zdaj še za salato, motovilec ali drva ne. Za razstavo in stojnice živil bi bil primeren edino nekdanji »Virantov« ali pomajski vrt »Kranjske hranilnice«. Pa ga pridobite, uredite, potem ko bočete to dosegi pa bald še na agitacijo za raznični producenti in konsument. Če bočete kaj imeti prometa in kupčije!

— Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Drvi ob 20. vala mešanega zbora. — Odbor.

Tako blago primerno tudi za najnežnejšo kožo.

Vsako mlo čisti, vendar pa nima vsako te prednosti, da bi bilo za kožo povsem neškodljivo.

Elida Favorit mlo polepša tudi najfinejšo polt. Je izredno blago in čisto ter daje obilno dišečo peno. Velik kos, zelo izdaten vsled izredne kakovosti.

Milo ELIDA Favorit

— Li Grajska stolpna ura kaže že več tednov neprimerno tri četrt na 2 in bi bil že čas, da se popravi, da ne bodo tuji popravilci, če ni ta ura morda »relikvija« iz francoskih časov.

— Li Akademski pevski zbor bo imel dravi basovski, v petek pa tenorsko vajo. Vse tovarise, predvsem starejše pevce, prosimo, da se vaj sigurno udeležijo, ker je rok za nameravani nastop zelo kratek, program pa zelo obširen. — Od bor.

— Li V mestni klavirni se bo danes ob treh na prosti stojnici prodajalo prasičje meso.

— Li Društvo Sola naznanja vsem članom in prijateljem, da bo v soboto 15. t. m. predaval v salonu pri Levu gosp. prof. Emil Adamič o temi: »Moje potovanje po Bolgariji«. Društvo vabi vsi člani in tudi druge cenjene prijatelje in znance, da se v čim večjem številu udeležijo tega aktualnega predavanja, ko se vrše ravno sedaj prijateljske zveze z Bolgarijo. Pričetek ob pol 9. zvečer. Vstop vsem prost. — Predsedstvo. 106/n

— Li Vsem članom »OPEST« ter absolventom strojne in elektrotehniške šole. Organizacija praktičnih elektro in strojnih tehnikov bo imela svoj III. redni občni zbor v nedeljo 16. februarja ob 8. juraj v prostorih »Zvezec« v palači Delavske zbornice, vogalni vhod na Miklošičevi cesti II. nadstropje. Vstop imajo vsi člani in absolventi naslovnih dveh šol na Tehniški srednji šoli. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

13. Vsi na natakarski in kuharski tradicionalni 11. VALČKOV PLES ki se bo vršil v vseh prostorih GRAND HOTELA »UNION«

Iz Celja

— Li Celjsko Olepševalno društvo priredi tudi letos na pustni terek svojo velikopotezno tradicionalno maskrado v obli dvorana Celjskega doma. Dojem bo društvo po svojih članicah oskrbelo kavarno, slaščičarno in cvetličarno, bo vsa ostala potreba izročena priznanemu strokovnjaku, hotelirju g. Cirilu Majcnu in njegovi soprogi. Dvorana bo okrašana, kakor še ni bila nikoli. Priglasene so že cele skupine mask, ki bodo po svoji originalnosti, lepoti in ekupnosti nedvomno prekosile vse dosedanje. Za najlepše in najoriginalnejše maske je določenih 5 krasnih daril.

— Li Celjski aeroklub »Naša krilac« priredi prvo maskrado v letošnjem predpustu v Celju v soboto 22. t. m. v Narodnem domu. Maskrada bo aranžirana pod naslovom »Yellow and blue reduta«.

— Li S celjskega mestnega fizikata. Mestni fizik sprejema stranke od vseh uradnih dnevij od 10. do 11. ure dopoldne na mestnem magistratu v sobi št. 14.

— Li Iz celjske Sokolske šipe. Načelnštvo Celjske šipe SKJ sklicuje v nedeljo 16. t. m. ob 8. uri zjutraj v zborovalnico Celjskega Sokola v mestni osnovni šoli ustanovno sejo društvenih načelnikov in načelnice. Dnevni red seje obsega: Konstituiranje prednjaškega zbora, poročila društvenih načelnikov in načelnice, oziroma namestnikov o delovanju društev v tehničnem oziru, zlasti o številnem stanju telovadečega članstva, poročila o pripravah za vsesokolski letošnji zlet v Beogradu in program letošnjih prireditelj.

— Li Ne vstopajte brez vozovnic v vlake. V terek zvečer je bil na zahtovo prometnega uradnika na celjskem kolodvoru prijel neki O, ki je v zadnjem trenutku ekotil iz že odhajajočega ljubljanskega potniškega vlaka. Izkazalo se je, da je O. vstopil v vagon brez voznega listka, ko je spremljal svojo eestro na vlak. S posilavljanjem se je zamudil tako dolgo, da se je vlak pomikal že z znojno

bratno, ko je O. šele ekotil iz vagona. Kakor je pač gotovo vsakomur znano, je vstop v vlak brez voznega listka strogo prepovedan. Istotako pa tudi izstopanje iz vlaka med vožnjo.

Slovenci v Kragujevcu Kragujevac, 10. februarja.

4. januarja se je vršil na Vojni tehniški šoli v Kragujevcu občni zbor tukajšnjega slovenskega srednješolskega društva »Probuca«.

Občni zbor je pokazal, da društvo uspešno deluje. Z lastno močjo in z dobrotno podporo iz domačih krajev smo si zbrali lepo knjižnico; nad 200 slovenskih knjig lahko prečita vsak član našega društva; vsebina je raznovrstna, poučna in leposlovna, kakor si izbereš. V treh mesecih obstoja je društvo na svojih rednih tedenskih sestankih opravilo tudi z živo besedo, s predavanji, mnogo kulturnega dela. Najživahnejše je deloval predsednik društva, g. Telatko Marjan. Ne samo, da je izdal venec svojih slovenskih pesmi, te je najbrž prva slovenska knjiga, ki je isla v sru Sumadije, v Kragujevcu, deluje tudi v društvu z mnogobrojnimi predavaji; o Cankarju, o Rapallu, o Napoleonu in Iliriji je govoril na teh sestankih. G. Fluks je orisal podrobno Nobilovo ekspedicijo na severni tečaj, drugi so govorili o žalostnih razmerah na Primorjem, po svojih lastnih dojmih, ko so bivali tam v svojih rodnih krajih. Živahno delujejo poleg tega književnega oddelka še drugi oddelki: tamburaški, pevski, šahovski. Tamburaški odsek namerava prirediti o političnih potopovanju po slovenski domovini in seznaniti svoje rojake z narodnimi pesmimi in pri tem z narodnimi pesmi.

Pri vsem tem delu potrebujejo mlade moči seveda pomoči, pomoči na kakršenkoli način ali z denarjem ali s knjigami ali z drugimi sredstvi, ki so potrebna društvu s takimi smotri. Zato nas je zelo razveselil dar g. Velkavrh iz Sv. Trojice v Slov. gorah, ki nam je poslal knjigo »Knez Serebrjan« in v njej šopek lepih planik-skalnic, naš lep spomin in naš simbol: lepota in moč v trdi, čorni gorski naravi. Vsi naši dobrotniki postanejo s tem naši podporni člani, ker so s tem stopili na svoj način med nas s svojo pomočjo. Med podporne člane štejeemo poleg g. Velkavrh France še g. dr. Ivana Hribarja, g. prof. Ivana Dolenca, g. Ivana Grobelnika, g. Mirka Senčarja, g. Bogomila Telatika in go. Franciško Tolovec. Iskreno se jim zahvaljujemo!

Tistim pa, ki si pridobijo posebnih uslug za naše društvo, se zahvalimo s tem, da jih izvolimo za častne člane. Prvi častni član je g. dr. Albert Kramer, direktor »Jutra«, ki nam je poslal bogato zbirko knjig in s tem položil temelji naši knjižnici; za to izredno pomoč mu iskramo na ta skromen način najprijetnejšo zahvalo.

Na občnem zboru je bil izvoljen upravni odbor in sicer: Telatko Marjan, predsednik; Pavlič Joško, podpredsednik; Joka Drago, tajnik; Keršin Josip, blagajnik; Štrbenk Mirko, knjižničar in nadzorni odbor: Kurent Boris, podporočnik, predsednik; Grobelnik Ivan, tajnik; Kitičan Janko, kontrolor.

Ponovno povdarjamo veliko nalogo, ki jo je prevzelo društvo. Mi, ki smo tu sredi svojih bratov, živimo v njihovih domovih, skušamo ohraniti svoj značaj čist in neskvarjen, sporedno s tem pa skušamo prodreti v globoke duše naših bratov, razumeti njihove posebnosti, pomagati jim, da si uredijo svoj domovino, ki je toliko trpela v slavni bojih za svobodo nas vseh, kajti s tem se bližamo rešitvi tisti harmoniji, ki si jo želimo v veliki domovini. Pomagajte nam s knjigami, podpirajte nas!

Marcel Priollet Seržant Diavolo

Roman

Pokoril se je neki čudni notranji sil, o kateri ni utegnil razmišljati. Bil je trdno prepričan, da je med skrivnimi naklepi seržanta Diavola in elegantnim avtomobilom tesna zveza. Zato je krenil za avtomobilom, v katerem se je odpravila neznana dama.

Morda bi se ne bil tako hitro odločil, da ni bil že po naravi navdušen za pustolovščino.

Seržant se nedvomno zelo zanimal za ta avtomobil. Saj ga je požiral z očmi. Ko mi je nagnil, je morda hotel, naj mu sledim in poiščem, kam je namenjen.

In tako je Santini pogledal svoj avtomobil za zagonetno limuzino. Po hitrosti je šoferjev avtomobil daleč zaostajal za limuzino in ne bil bi ji mogel slediti, da ni bil Santini izborni šofer. V Nizzi ni bilo šoferja, ki bi znal tako spretno voziti tudi v največji gneči tesno ob hodnikih, ogibati se pešcem in delati ostre ovinke v največjem diru, a vse to proti predpisom in kljub ogroženju redarjev, ki so ga neprestano opozarjali, naj vozi previdno.

Se nikoli pa ni prišla Santinijeva spretnost tako do veljave kakor zdaj, ko je drvel za avtomobilom, v katerem se je peljala neznana dama.

In tako ni daleč zaostajal za limuzino, ki je krenila v največjem diru na Mont Boron. Mračilo se je že in zato je bila vožnja tem težja, kajti Santini je večkrat zgrešil avtomobil, kateremu je tako vztrajno sledil.

Toda imel je dobre oči in tako je šlo vse po sreči. Cim je malo zaostal, je hitreje pogledal svoj avtomobil in takoj je imel limuzino zopet pred seboj.

Ves čas Santini niti pomislil ni, da bi opustil zasledovanje. Nasprotno, čutil je, da se oglašja v njem nagon policista. Tajna slutnja mu je šepetala, da stori v odstopnosti senčanta Diavola nekaj važnega.

Avtotaksij se je ustavil ob cesti dobrih sto korakov od kraja, kjer se je ustavila elegantna limuzina. Zdal je bila tema Santiniju dobrodošla.

Brez strahu, da bi kdo opazil, je mogel šofer izstopiti in se spustiti k orientalski vili sredi gaja košatih palm. Tja je krenila limuzina in izginila brez sledu.

Toda Santini je kmalu našel njen sled. Ker vrata železne ograje niso bila zaprta, je prišel neopaženo do vile.

Tu ga je čakalo prvo presenečenje. Videl je namreč, da je krenila limuzina v vilo in izginila v njo. Zaslusal je škripanje, kakor da se premika dvigalo. Kmalu se je škripanje ponovilo in avtomobil se je zopet prikazal.

Bil je pa prazen. Samo šofer je sedel na svojem mestu.

Ze to je bilo dovolj, da se je začel Santini resno zanimati za svojo pustolovščino. Se bolj se je pa čutil, ko je opazil, da so vsa okna orientalske vile skrbno zaprta.

Vila je bila na prvi pogled neobljudena. In vendar to ni bilo res, kajti v nji sta morala biti v najslabšem slučaju elegantna dama iz hotela »Imperia« in njen spremljevalec.

Santini se je hotel na lastne oči prepričati, kaj je s to vilo.

Plazil se je previdno med palmami

ogrog vile in pazil, da bi ga koraki ne izdali. Večkrat se je ustavil in poslušal, toda v vili in okrog nje je bilo vse tiho. Slednjič je zaslišal zamolklo glasov in zdelo se mu je, da se stanovanjci vile pripravljajo.

Tako je prišel zopet na kraj, od koder se je bil spustil k vili. Zagledal je limuzino in šoferja, ki je dremal za volanom.

Hoteč pojasniti zagonetko orientalske vile je stopil k limuzini in zaklical: — Hej, dober večer, kolega!

Šofer se je zdrnil in začuden pogledal Santinija. Po tem je odskočil in dvignil roke, kakor bi se hotel ubraniti napadalca.

Santini je videl, kako je segel v žep po revolver.

Toda tudi Santini je bil oborožen. Njegovo orožje je bilo v prvi vrsti opreznost, ki ga je spremljala povsod, kajti zadnje čase so se morali nekateri šoferji v okolici Nizze ponoči braniti napadalcev.

Zato je prehitel šoferja limuzine in mu nastavil cev svojega browninga na čelo. Še predno je mogel možakar potegniti iz žepa revolver.

Mar ni ravnal prav? Saj se je moral braniti. Sicer se mu je pa zdel šofer limuzine enako sumljiv kakor orientalska vila sredi palm.

Pogled na Santinijev revolver je pregledal šoferja limuzine vso bojevitost. Toda Santini ni bil mož, katerega more preslepiti tako lahka zmaga.

Šofer limuzine je bil mnogo močnejši od njega. Santini ni imel namena streljati in zato se je po pravici bal spopada, v katerem bi prišlo do veljave samo pesti.

Zatekel se je torej k zvijači, ki se mu je zdela genijalna. Hotel je prepričati šoferja limuzine, da ni sam.

Ozrl se je in zakričal na vso moč:

— Bodite vsi pripravljeni! ... Bertinasi! ... Grinaldo! ... Peygrose! ... Puncio! ... Casimire! ... Gorbis! ... Cabasudo! ... Ventabrene! ... Mairise! ... Boze! ... Beguinese! ... Vsi bodite pripravljeni!

Tako je Santini s spretno zvijačo oživel temo, ki je naglo legla na zemljo, kajti mrak traja v Nizzi komaj nekaj minut.

In čeprav njegova zvijača ni bila posebno duhovita, je v polni meri dosegla svoj namen.

Šofer limuzine se je začel tresti, kakor človek, ki nima čiste vesti. Ozrl se je plašno na vse strani in zajecjal prestrašeno:

— Policija!

In že je skočil iz avtomobila in hitel na vso moč v vilo.

Toda Santini je planil za njim, spotoma je pa še enkrat poklical na pomoč Bertinasa, Peygrosa, Grinalda in druge tovariše, katere je bila ustvarila njegova bujna fantazija.

Videl je, kako je planil šofer v podzemlje, kjer je gorela luč. Oledal je za njim, dokler ni planil v nekakšno kabinjo, kjer je na vso moč potegnil za veliko ročico.

To je bilo vse, kar je Santini videl.

— V naslednjem hipu, madame, — je nadaljeval dobrodušni šofer svoje pripovedovanje, — se mi je zdelo, da je konec sveta.

Čutil sem, kako se je zemlja strahovito stresla in kako mi je zabobnelo pod nogami. Videl sem, kako se orientalska vila podira.

Seksualnost v povojni Evropi

Zanimivo predavanje ustanovitelja zavoda za seksualno vedo dr. Magnusa Hirschfelda

V ponedeljek je predaval v Brnu znani ustanovitelj zavoda za seksualno vedo v Berlinu dr. Magnus Hirschfeld o zakonih privlačnosti v ljubezni, v torek pa o ljubosumnosti in sporednih seksualnih problemih. Novinarji so govorili z njim o nekaterih vprašanjih in aktualnih pojavih seksualnega življenja, med drugim o vplivu svetovne vojne na seksualno življenje v Evropi, o kulturnem pomenu seksualne svobode v Rusiji, o vplivu koedukacije na seksualni razvoj mladine itd. Dr. Hirschfeld je mož 60 let, sivih las in brade, živeč skromno za svoje delo in raziskovanje pojavov spolnega življenja. Državi je poklonil dve hiši, v eni je nameščen zavod za seksualno vedo v Berlinu, ki nosi njegovo ime. Na vprašanja odgovarja jasno in kratko.

O vplivu svetovne vojne na seksualno življenje Evrope sodi dr. Hirschfeld, da je pospešila razvoj tega problema. Že pred vojno se je zanimala javnost za prostitucijo, za širjenje spolnih bolezni, za ovire pri sklepanju zakonov, za enakopravnost žensk v seksualnem in gospodarskem življenju in za homoseksualnost. Zanimanje za te probleme se je začelo širiti sredi 90 let preteklega stoletja. Med svetovno vojno so stopili ti problemi v ozadje, no vojni so pa nastale nove države in nove zakonodaje in v mnogih razmerah si stila naporiti v bolju dva svetovna nazora, na eni strani staro tradicionalno cerkveno naziranje, na drugi strani pa moderno prirodoslovno. S svetovno vojno so postale tudi znanje strani teh problemov aktualne. V večini držav imamo stanovanjsko mizerijo, ki ovira sklepanje zakonov in posledica je, da število rojstev pada. Svetovna vojna sama je vplivala na spolno življenje Evrope neugodno. Smotilka se je sicer govorilo, da ho vplivala ugodno posebej na moralko, v resnici pa ni bilo tako.

Seksualno življenje v Rusiji je v splošnem v večjem skladu s prirodoslovnimi temelji nego v zapadni Evropi. V tej novi ureditvi spolnega življenja vidi dr. Hirschfeld napredek. Za primer navaja zakonsko zvezo. Zakon se sklene notno navadno registracije, a ne registriran zakon je dokazan, če živi moški z žensko v skupnem gospodinjstvu in če imata otroke. S tem je odstranjeno nasprotje med zakonsko in nezakonsko zvezo. Če imata moški in ženska, ki živita v skupnem gospodinjstvu, otroke, imata enake dolžnosti do njih, kakor v registriranem zakonu. Če hoče kdo prirediti svatbo in dati zakon registrirati, je to oblika, katere se lahko drži vsak, kakor hoče. Ločitev je lahka, ker ni treba navajati razlogov, toda ločenima zakonoma ostanemo obveznost in dolžnosti skrbeti za otroke. Izkušnje v Rusiji kažejo, da število ločitev ni naraslo, pač pa je naraslo število porokov, dočim v Franciji, Angliji in Nemčiji število porokov pada. Ločitev se pa množi. Ruska rešitev spolnega problema vpliva torej ugodno na populacijo. Sovjetska vlada je do

bro rešila tudi problem prostitucije, ker zatira prostitucijo samo, ne pa prostitutk. V praksi seveda ne gre vse tako gladko od rok, kakor si človek želi, toda sčasoma se bodo v Rusiji nedvomno pokazale blagodejne posledice nove ureditve seksualnega življenja.

Seksualna svoboda v Rusiji ima velik kulturni pomen. Končno sodbo bo mogoče izreči šele čez nekaj let, vendar je pa že sedaj jasno, da je Rusija tudi v tem pogledu najbolj napredna država. Dr. Hirschfeld pozna razmere v Rusiji dobro, ker je bil pred dobrima dvema letoma v Moskvi. Moški in ženske, katerim je poverjena nova ureditev seksualnega življenja, delajo zelo vestno. Boriti se morajo seveda s težkimi ovirami, kajti tudi v Rusiji je stanovanjska mizerija velika. O gospodarskem napredku se človek v nekaj tednih ali mesecih ne more prepričati, toda razne naprave na polju spolnega življenja in zdravstva so take, da so v večjem skladu z naravo in da so tudi ljudje bolj zadovoljni, kakor v zapadni Evropi.

Vnlv koedukacije na spolni razvoj mladine je po Hirschfeldovem mnenju ugoden, ker podpira na naravnejši način medsebojno sporazumevanje in zatira erotične momente. Končno je dr. Hirschfeld odgovoril še na dve vprašanji, ki zadnje čase zelo zanimata javnost. Gre za düsseldorfске umore in za moderne ples. O düsseldorfskem morilcu ni mogoče govoriti, dokler ga ne izsledimo. Vse kaže, da je mož spolno abnormalen. Najbrž je epileptik, ali pa dedno težko obremenjen. Kar se tiče modernih plesov, je treba priznati, da je ples sam po sebi erotičnega izvora in ima še zdaj za mnogo ljudi erotični značaj, katerega podpira postranske okolnosti. V splošnem lahko rečemo, da moderni ples erotiko pospešuje. Mnogi se seveda tega ne zavedajo, kajti pri plesu se erotični značaj navadno ne kaže kot groba erotika temveč kot fina ljubavna igra z nešteti otenki.

Če zdravnik v bolnici zaspi

V varšavski bolnici je bil asistent na kirurškem oddelku dr. K. po nagnjeni operaciji tako utrujen, da mu je bil daljši počitek nujno potreben. Sklepi, ki je ostal kar v bolnici, ker se mu ni ljubilo hoditi domov. Odsel je v prazno sobo in legel k počitku. Da bi hitreje zaspal, je zavžil uspavalni prašek. Ni pa opazil, da leži na sosedni postelji z rjuho pokrito truplo.

Zgodaj zjutraj so prišli v sobo bolniški uslužbenci, da odneso truplo. Namesto pravega trupla so pa našli na nosilke zdravnika in ga odnesli v mrtvašnico. V mrtvašnici so postavili nosilke tako trdo na tla, da se je zdravnik zbudi. Začuden je pogledal uslužbenke in jih vprašal, kaj pomeni ta šala. Uslužbenki so seveda mislili, da je izpregovoril mrtvi in so se tako prestrašili, da sta dva omedlela.

Nova Nobilova ekspedicija?

Prof. dr. Behounek, češkoslovaški udeleženec znane Nobilove ekspedicije na severni tečaj, je predaval v nedeljo na Dunaju o polarni ekspediciji in tragičnem koncu zrakoplova »Italia«.

Dopoldne je predaval v češčini, popoldne pa v nemščini. Obkraj je spremljal predavanje film o junaštvu posadke ruskega ledolomilca »Krasina«.

Dr. Behounek se sestane te dni na Dunaju z generalkom Nobilom, s katerim se bo posvetoval o novi polarni ekspediciji, ki jo organizira družba Aeroarktis. Družba namerava zavarovati zrakoplov »Graf Zeppelin«. Če pa ne najde zavarovalnice, ki bi zrakoplov zavarovala, bo ekspedicija organizirana po Byrdovem vzorcu z ladjo, ki bo izhodila za polarne polete.

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato
13 najcenejše!

Radioprogram

Petek, 14. februarja.

12.30: Reproducirana glasba; 13: Časovna napoved, borza, reproducirana glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert Radio-orkestra; 18.30: Dr. R. Tominec: Slike iz umetnostne zgodovine; 19: Gospod. njska ura; 19.30: Dr. Leben: Italijanska; 20: O pevskem pouku, dr. Kozina; 20.30: Koncert Radio-orkestra; 22: Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 12. februarja.

12.30: Reproducirana glasba; 13: Časovna napoved, borza, reproducirana glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17: Koncert Radio-orkestra; 18: Herkov: Esperanto; 18.30: Dr. Grafenauer: Nemščina; 19: Deavska ura; 19.30: Prenos iz Beograda; 22: Časovna napoved in poročila; 22.15: Koncert Radio-orkestra; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Za trenutek.

— Kje je, pa mamica, otroci? — vpraša oče, ko se vrne iz službe.

— Pred dobro uro je skočila za trenutek k sosedu.

Pozna jih.

Trgovci: Kako to, da vam gre krošnjenje po hišah tako sijajno?

Zelo enostavno. Čim se odpro vrata in zagledam žensko, pa naj bo še tako stara, jo vprašam: Gospodična, je vaša mama doma?

V gostilni.

— Čujte, ali bi mi ne mogli povedati, kako se pripravljata takale juha?

— Ali vam dobro tekne?

— Zdi se, da je naravnost sijajno sredstvo za pokončevanju muh. Pogledajte, štiri že plavajo v nji.

Mag. štr. 5709/30.

RAZPIS

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje

dobavo litoželeznih izdelkov za leto 1930

(požiralniških mrež, kanalskih pokrovov in dr.).

Ponudbe je pod običajnimi pogoji vložiti pri mestnem gradbenem uradu, Šolski dvored 2./II. do sobote, dne 22. februarja 1930 do 11. ure dopoldne.

Tam se dobe tudi vsi potrebni podatki in razpisni obrazci.

V ponudbi je treba navesti odstotek uporabljene stare litine. V ceni mora biti zapopaden tudi prevoz na odkazan prostor v Ljubljani.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 6. februarja 1930.

NOSAL
pretek proti
NAHODU
Vas takoj rodi tega ala.
Proizvajalec:
spetka Mr. B. AHOVEC.
Ljubljana

>Mali oglasi<

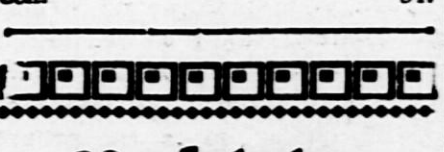
Vsaka beseda 50 par. Plačo se lahko tudi v stankah.
Za odgovor stanki! — Na vprašanje brez stanki ne odgovorjamo. Najmanjši oglašilni 100 5—

Želodčno tinkturo

prekajano, proti zaprtju in drugim težavam želodca pripravila dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 87-L

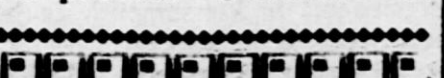
Gostilna »Krof«

bočji izvrsten stajarski rižling z vinograda in dober dolenski cvček. 847

20 odstotne kronske bone

v okvirju svoje potrebe kupuje po 60% Pučka štedilna Osijek. Rok je kratek, kdor preje pošlje, bo prodal. Požurite se!

Velika delavnica

za mizarja, ključavničarja, pleškarija ali pletilnico s skladiščem in eventuelnim stanovanjem s parcelo takoj naprodaj, ali se da v najem blizu centra. Naslov v upravi. 838

Sobarico

ki zna dobro servisirati, likariti in govoriti nemški, takoj sprejemmo. Ne sme biti mlajša kot 20 let. — Zatevamo večletna spričevala. Plačam 400 Din mesečno. — Marija Zvornik, Grad Zdobica pri Zagrebu. 846

Vsled izmenjave

vodnih koles s turbinsko prodano p-zelo ugodni ceni vsa garnitura z pogon šestih kamnov. Vsi demontirani deli so stari komaj 2 leti in v dobrem stanju. — Prodajam tudi na obroke. Hovko Miha, mlinar v Ržanah pri Dobovi. 845

Strokovno ugašanje ter popravila klavirje

G. Jurásek,
Ljubljana, Ključavničarska ul.
št. 3 — Mostni trg 22 4/1

Pištrole za strašenje

Lovske puške, floberte, browning pištrole, lovsko in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. Kaiser, puškar,
Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Seno po Din 110 in slamo po Din 75 za 100 kg

prvovrstno sladko v balah, če se vzame v količini nad 10 bal tudi cenejše, prodaja iz komisijske zaloge

Špedicija TURK, Ljubljana

„OLLA“ GUM...?

Stalno strokovno nadzorstvo pri proizvodnji. Dokazano najdovršnejši!

Prometni zavod za premog d.d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah — amo na debeo

Premog
domači in inozemski za domače kurjavo in industrijske vrste

Kovaški premog vsch vrst
Koks tvariški plavčarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 15/1